

**RSO on saanut
uuden osaston:
Suur-Tukholman
osasto (STOP)
perustettiin
24.4.2002**

s. 5

RSO SFIL

31. vuosi RUOTSIN SUOMALAINEN OPETTAJALIITTO **3-2002**
SVERIGES FINSKA LÄRARFÖRBUND

Tiedote

**RSO:n kevätpäivillä
Örebrossa oli
kulttuuriohjelmaa
s.6**

Ruotsin Suomalainen Opettajaliitto - RSO / Sveriges Finska Lärarförbund - SFIL
on ruotsinsuomalaisten opettajien valtakunnallinen kieli-, kulttuuri- ja etujärjestö.
Se on perustettu 1971. Järjestö on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton.
 Osoite: Skolspåret 53, 424 31 ANGERED, puh/faksi 031 483940, postisiirto 701036-6
 sähköposti: rso.sfil@telia.com

Puheenjohtaja:

Pekka Hyötylä
 Ekorrstigen 33
 953 36 Haparanda
 0922-141 46
Varapuheenjohtaja:
 Sirpa Heikkilä
 Söderkullagatan 33
 507 63 BORÅS
 033-15 61 33
Sihteeri/rahastonh.:
 Leila Ratia
 Skolspåret 53
 424 31 ANGERED
 031-48 39 40

RSO:n HALLITUS 2002

Varsinaiset jäsenet:

Milli Anttonen
 Brahegatan 7A
 722 16 Västerås
 021-18 58 50

Mailis Lautkoski
 Kumminvägen 104
 702 18 ÖREBRO
 019-33 53 82

Varajäsenet:

Hille Halminen
 Fristadstorget 7B
 632 20 ESKILSTUNA
 016-14 70 05

Anne Wallin
 Olovsvägen 20
 151 48 SÖDERTÄLJE
 08-550 620 15

Tilintarkastajat:

Riitta Järvisalo
 De la Gardies väg 11
 134 40 GUSTAVSBERG
 08-570 337 36

Matti J Korhonen
 Pilotgatan 16 3 tr
 128 32 SKARPNÄCK
 08-605 33 24

Osoitteenmuutokset aina
 toimintaosoitteeseen:
Skolspåret 53,
424 31 ANGERED
 Jäsenmaksut 2002:
 varsinaiset jäsenet 200 kr,
 opiskelijajäsenet 60 kr

Vastaava päätoimittaja: Pekka Hyötylä

0922-141 46. pekka.hyotyla@haparanda.se

Toimittaja: Matti Pilhjerta

016-14 26 04, mpilhjerta@yahoo.com

Ilmoitushinnat:

Koko sivu 1200:-
 1/2 sivua 800:-
 1/4 sivua 500:-
 1/8 sivua 350:-

Grängsg.33, 63342 Eskilstuna
<http://rso-sfil.educations.net>

Webmaster: Elsa Burda

elsa.burda@beta.telenordia.se

Boråsin os.

pj. Sirpa Heikkilä
 Söderkullagatan 33
 507 63 BORÅS
 033-15 61 33

siht. Lea Haapala
 Alidebergsgatan 10
 502 34 BORÅS
 033-10 62 35

Eskilstunan os.

pj. Ritva Östlin
 Sedelvägen 7
 633 62 ESKILSTUNA
 016-51 50 25

siht. Hilka-Liisa Podal
 Abbedissavägen 15
 74695 SKOKLOSTER
 018-38 65 76

Göteborgin os.

pj. Rauni Lenander
 Kryddpeppargatan 85
 424 53 ANGERED
 031-330 78 12

siht. Liisa Bronsdon
 Svangatan 9D
 416 68 GÖTEBORG
 031-19 88 89

Haaparannan os.

pj. Pekka Hyötylä
 Ekorrstigen 33
 953 36 HAPARANDA
 0922-141 46

siht. Hannele Huuva
 Hjortvägen 15
 953 36 HAPARANDA
 0922-128 80

**OSASTOJEN PUHEENJOHTAJAT
 ja SIHTEERIT 2002**

Länsi-Sveanmaan os.

pj. Majlis Lautkoski
 Kumminvägen 104
 702 18 ÖREBRO
 019-33 53 82

siht. Annika Dovrinder
 Fridhemsgatan 8
 692 31 KUMLA
 019-57 17 66

Suur-Tukholman os. (STOP)

väliaikainen johtokunta:
 Ulla Högstedt (kokoonkutsuja)
 Kaarina Bogren
 Timo Äikiö
 Sinikka Rantapää

Västmanlannin os.

pj. Pirjo Hyypiä Jonsson
 Stavhoppargatan 10
 722 41 VÄSTERÅS
 021-33 32 04

siht. Milli Anttonen
 Brahegatan 7A
 722 16 VÄSTERÅS
 021-18 58 50

Kohti parempaa tulevaisuutta

Maanantaina 13. toukokuuta opetusministeri Tomas Östros päätti muuttaa Kouluviraston luonnetta. Tulevaisuudessa sen tehtävä on vain koulujen ja niiden opetuksen tutkiminen ja arvostelu. Koulujen kehittämistä ja tutkimusta varten perustetaan uusi virasto.

15. toukokuuta Kouluvirasto julkaisi raportin: Flera språk - fler möjligheter. Raportti koskettaa äidinkielen opetusta esikoulusta lukioon. Siinä käydään läpi vähemmistö-, siirtolais- ja pakolaislasten ja oppilaiden mahdollisuutta saada äidinkielen sekä myös muiden aineiden opetusta äidinkielellään.

Raportissa todetaan lisäksi, että tulevaisuudessa esikoulun, peruskoulun ja lukion olisi otettava huomioon vähemmistön ja siirtolaisten lapset ja oppilaat niin, että he voisivat kehittää kieli- ja kulttuuriansa eri kielissä. Raportin mukaan vähemmistö- ja siirtolaisoppilaat voisivat opiskella eri aineita omalla äidinkielellään niin, että he pystyisivät saavuttamaan eri aineiden tavoitteet. Näin äidinkielenopetusta ja eri aineiden opiskelua oppilaiden äidinkielellä edelleen vahvistettaisiin. Tällä tavoin koko yhteiskunta hyötyisi oppilaiden eri kielten osaamisesta.

Ikäväkseni minun on todettava, että äidinkielen opetus on vähentynyt koko viime vuosikymmenellä niin esi- kuin peruskoulussakin. Luki-ossakin on ollut samanlainen kehitys. Äidinkielen opetus ei ole ollut osa koulujen tavanomaista toimintaa. Suurin osa opetusta tapahtuu iltapäivisin lukujärjestyksen ulkopuolella. Kuntien määrärahojen vähentyminen on kohdistunut erityisesti äidinkielen opetukseen. On yleistä, että kyseenalaistetaan koko äidinkielen opetus niin kouluissa kuin koko yhteiskunnassakin.

Esikoulujen äidinkielen opetus pääsi vauhtiin vasta 1980-luvulla. Seuraavalla vuosikymmenellä alkoivat säästämistalkoot. Se johti siihen, että äidinkielen opettamista vähennettiin huomattavasti. Esikouluissahan lapset oppisivat tehok-

kaimmin kieliä. Onko Ruotsin yhteiskunnan tarkoitus, että vähemmistö- ja siirtolaislapsista tulee aktiivisesti kaksikielisiä? - Ei! Tähän asti Ruotsin kouluissa on toteutettu ruotsalaiskampanjaa. Oppilaat eivät ole oppineet kunnolla ruotsia eivätkä omaa äidinkieltään.

Kaikkihan tietävät sen, että ruotsia äidinkielenään puhuvat lapset ovat kehittäneet kieltään syntymästään asti sekä esikoulussa, peruskoulussa että lukiossa. Samalla he ovat saaneet opetusta eri aineissa omalla äidinkielellään. Sekin on kehittänyt heidän ruotsinkielen taitojaan. Vähemmistö- ja siirtolaisoppilaiden pitäisi pystyä samaan. Vaikka he vasta opettelevat ruotsin kieltä. Heidän pitäisi kaikesta huolimatta opiskella eri aineita ruotsiksi. Tämä yhtälö ei toimi.

Kaksikielisyystutkijat Baker, Mackey, Thomas ja Collier osoittaneet monet kerrat, että paras tapa oppia kaksikieliseksi ovat ns. yhdistetyt luokat. Puolet oppilaista on ruotsalaisia ja toinen puolikas on vähemmistöoppilaita esim. ruotsinsuomalaisia. Luokkaa opetetaan sekä ruotsiksi että suomeksi. Puolet opetuksesta on aina kummallakin kielellä. Monet luulevat että näin toimii esimerkiksi Haaparannan Kielikoulu. Se ei valitettavasti pidä paikkaansa.

Toiseksi paras malli ovat ns. kaksikieliset luokat. Niissä vähemmistöoppilaat opiskelevat yksin ilman ruotsinkielisiä. Näinhän meillä ovat toimineet kaksikieliset luokat ympäri maata jo 1970-luvulta lähtien. Ja hyvin ovat toimineetkin. - Miksikähän Kouluvirasto herää vasta nyt? Nyt pitäisi herättää opetusministeri, hallitus ja valtiopäivät. Sen jälkeen pitäisi herättää kunnat, koulutoimenjohtajat, rehtorit ja rakkaat ruotsinkieliset kollegamme. Ruotsinsuomalaisia opettajia asiassa ei tarvitse herättää, vai mitä?

Toivotan kaikille ruotsinsuomalaisille opettajille erittäin hyvää kesää!

Pekka Hyötylä

Terve, Pekka,

asiani on tämä lauantaikouluasia. Opettajana olen lähinnä huolestunut opetuksen laadusta ja opettajien kompetenssista. Tämä "lauantaikoulu" ei suinkaan ole RSKL:n keksimä sana tai järjestelmä. Se tulee Suomi-Seura ry:ltä. Samainen seura myöntää myös avustusta lauantaikoulutoimintaan. Toiminnan tarkoitus on luonnollisesti tukea ruotsinsuomalaisten lasten äidinkielen kehitystä ja Suomen kulttuurin tunte- musta. Siis ajatus on hyvä. En muista, että RSO on protestoinut sanaa "leirikoulu" vastaan. Silläkin oli sama tehtävä. Ja leirikouluilla oli vetäjinä päteviä opettajia. Eikä kukaan protes- toinut "koulu"-sanaa vastaan. Sitäpaitsi protesti voisi mennä sinne, minne se kuuluu eli Suomi-Seura ry:hyn, jos se on tarpeellista(?). Mutta muista kuitenkin, Pekka, että ratkaisu on hädän tai tarpeen sanelema. Ehdotan, että otat yhteyden RSKL:n edustajiin, jotta kysymyksestä voitaisiin käydä asiallinen keskustelu. Silloin voidaan saada todellista tietoa lauantaikoulusta ja löydetään sopu asiassa. Toivon, että käytät Tiedotteen tilaa tähän asiaan, ennenkuin keskustelu on käyty. En usko, että haluat olla jarruna tai esteenä toiminnalle, joka tähtää lastemme äidinkielen kehittä- miseen. Mutta korostan, että opetuksen on oltava pätevissä käsissä, sillä opettajana arvostan myös omaa koulutustani ja sen antamaa pätevyyttä. Koetetaan löytää asiaan yhteinen linja, Pekka. Hoida itseäsi, jotta terveytesi säilyy.

Kollegiaalisesti

Matti J Korhonen

RSKL:n 1. varapuheenjohtaja

Vastaus Matti J Korhoselle

Ainoa asia, mistä olen eri mieltä kanssasi, on näiden ns. lauantaikoulujen nimi. Tässä asiassa koko RSO:n hallitus on kanssani samaa mieltä.

Terveisin:

pj. Pekka Hyötylä

Koulujen työrauhalle heikko arvosana

Suomalaisen koulun ilmapiiri ja työrauha saavat heikon arvosanan sekä koulujen oppilailta että rehtoreilta. Suomalaisrehtorit pitivät 28 OECD - maan vertailussa koulunsa oppimismiljöötä huonompana kuin kollegansa missään muussa maassa Kreikkaa lukuunottamatta. Myös 15- vuotiaat koululaiset arvioivat Suomessa oppi- milmiljöön viileämmäksi kuin ikätoverinsa keskimäärin. Muiden Pohjoismaiden tulokset vastasivat Suomea.

Suomalaisnuoret myös selviävät koulusta vähem- millä läksyllä kuin ikätoverinsa useimmissa muissa OECD -maissa. 15-vuotiaat koululaiset käyttävät Suomessa kotitehtäviin keskimäärin 3,5 tuntia viikossa, mikä oli tutkituista maista kolmanneksi vähiten. OECD -maiden keskiarvo oli 4,6 tuntia läksyntekoa viikossa.

Suomessa läksyistä annetaan palautetta pää- asiassa heikoille oppilaille. Sen sijaan kannus- taminen ja uusien näkökulmien avaaminen unohtuvat. Oppimistuloksissa suomalaiset selvisivät vertailun kärkisijoille.

SUOMEN SILLAN UUTISVIIKKO 20/2002

Sarjalan mukaan koulujen tasoerot rikkovat perustuslakia

Oppimistulosten erot suomalaisten peruskoulujen välillä alkavat olla jo niin suuria, että perustuslain takaaman sivistyksen toteutuminen on vaarassa. Koululaisista jo 15-20 prosenttia on "ali- suoriutujia", jotka eivät syystä tai toisesta saa koulusta kykyjään vastaavaa oppia, varoittaa Opetushallituksen pääjohtaja Jukka Sarjala. Opetushallituksen alustavat valtakunnalliset selvitykset kertovat, että oppimistuloksissa on huomattavia eroja riippuen siitä, missä lapsi koulunsa käy. Asuinalueen sosiaalinen status siis määrää lapsen tulevaisuutta. Sarjala sanoo, että vaikka maan eri alueiden erot ovat huo- les- tuttavan suuret, ne ovat vielä dramaattisempia saman kaupungin tai kunnan koulujen välillä. 1990-luvulla on liikuttu yhä kauemmas tasa- arvoisen peruskoulun ihanteesta.

SUOMEN SILLAN UUTISVIIKKO 19/2002

(vrt, turkuroitua uutista lehemme takasivulla)

Suur-Tukholman osasto heräsi

Tasan kymmenen vuotta RSO:n Tukholman osas- to vietti prinsessa Ruususen unta. Se heräsi jälleen toimimaan 24.4.2002 Suomen kulttuuri-insti- tuutin koulutussihteeri Anita Kankaan ollessa herättäjänä ja kokouksen koollekutsujana. Nimekseen osasto sai Suur-Tukholman osasto. Anitan, RSO:n entisen puheenjohtajan, lisäksi toisena kummina oli tavallaan myös RSO:n entinen puheenjohtaja Outi Frisk, joka Anitan toimiessa kokouksen puheenjohtajana oli sihteerinä ja kirjoitti tietokoneella pöytäkirjan, joka oli valmis kokouksen päättyessä. Näin se tapahtuu, kun "toimeen tartutaan".

Sääntöjen hyväksymisen jälkeen valittiin väliaikaisen johtokunnan kokoonkutsujaksi Ulla Högstedt ja jäseniksi Kaarina Bogren, Sinikka Rantapää ja Timo Äikiö. Evästykseksi nelikko sai, että se valmistelee varsinaista jäsenkokousta ja lisäksi "suunnittelee jäsenille jotain hauskaa". Anita Kangas puolestaan lupasi, että Kulttuuri-

instituutti voi antaa kokoustiloja yhdistyksen käyttöön. Läsä oli 16 kiinnostunutta opettajaa.

"Herätyskokouksen" arvoa/laatua lisäsi se, että Suomen kulttuuri-instituutin johtaja, pro- fessori Henrik Meinander piti esitelmän aiheesta "Opettaja mallikansalaisena". Opettajat ovat kautta vuosikymmenien olleet yhteiskunnallisesti valveutuneita ja heidän panoksensa suomalaisen yhteiskunnan rakentamisessa ja kansalaisten kasvattamisessa on ollut ratkaiseva.

Professori Meinander unohti ansiokkaassa esitelmässään erään seikan: ruotsinsuomalaisen opettajan roolin. Hyvinkin korkealta taholta on saatu kuulla, että ruotsinsuomalaiset opettajat ovat Suomen kulttuurilähettiläitä Ruotsissa. Niin, että menestystä vain jälleenheränneelle kult- tuurilähettiläsyhdistykselle.

Teksti ja kuvat: Matti J Korhonen

STOP:in väliaikainen johtokunta: Ulla Högstedt Kaarina Bogren, Sinikka Rantapää ja Timo Äikiö.

Outi Frisk (vas.) ja Anita Kangas toimivat uuden osaston kummeina

RSO:n kevätkokous Örebrossa

Ruotsinsuomalaisen Opettajaliiton Örebron osasto järjesti liiton kevät-päivät Örebron Ruotsinsuomalaiselle kielikoululle. Ohjelma oli kulttuuripitoista. Koti-Suomesta oli esiintymässä trubaduuri Mikko Perkoila, omilta kulmilta Björn Hedén & Marketta Franssila. Rehtori Matti Lautkoski kertoi vapaakoulujen tilanteesta ja RSKL:n Finlaviini-projektia esitteli Leila Marttila.

Kevätkokous, jonka puheenjohtajana toimi rehtori Matti Lautkoski päätti, että jäsenkokouksia on tästä alkaen vain kerran vuodessa.

- RSO:n hallituksen esitykseen vain yhdestä vuosittaisesta jäsenkokouksesta ovat johtaneet taloudelliset syyt, Lautkoski totesi.

- Vaikka liittomme on hyvin pysynyt tulo- ja menoarvionsa puitteissa, saatujen tukien jatkuva väheneminen on otettava huomioon, hän sanoi.

Kevätkokous hyväksyi nyt toista kertaa esillä olleen ehdotuksen sääntöjen muuttamiseksi niin, että liiton kokous on vain kerran vuodessa ennen huhtikuun loppua.

RSO:n tilinpäätös ja toimintakertomus vuodesta 2001 hyväksyttiin.

Björn Hedén ja Marketta Franssila esittivät opettajille sovitun, riemukkaan sikermän sketsejä ja laulelmiä ulkonäön hallitavuudesta ja painonvartioinnin vaikutuksesta aina sukupuolten tasa-arvoon, rakkauteen ja sodan vastustamiseen asti.

Örebron ruotsinsuomalaisen kielikoulun rehtori Matti Lautkoski kertoi oman koulunsa alkuvaiheista ja nykytilanteesta:

- Suhtautuminen suomalaisluokkiin oli erittäin myönteinen Örebrossa 1970-luvulla. Olin itse koululautakunnassa kuuden vuoden ajan. Asioista vastaavien rehtoreiden vaihduttua tilanne muuttui eikä jäänyt muuta mahdollisuutta kuin perustaa oma koulu.

- Lisäksi meiltä ja muiltakin Örebron vapaa-kouluilta aivan selvästi viedään resursseja ilman pätevää syytä. Kotikielen opiskelijoille tarkoitettu määräraha esimerkiksi jaetaan kaikkien kunnan koululasten kesken. Ihmettelen vaan, miksi, Lautkoski sanoi.

- Näistä määrärahakysymyksistä olemme valittaneet Korkeimpaan hallinto-oikeuteen asti. Asia ratkennee parin vuoden kuluttua.

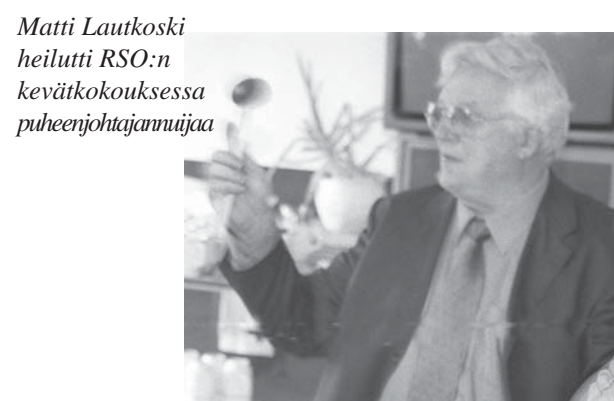
RSKL:n Finlaviini-projektin puheenjohtaja Leila Marttila kertoi projektin nykytilanteesta:

- Ruotsin kirkon, RSO:n ja RSKL:n yhteinen projekti Finlaviini on tähän asti ollut aivan kuntakohtaista. Mutta nyt olemme saaneet Integraatiovirastolta ja muilta tahoilta 350 000 kruunua ja voimme järjestää näkyvämpiä tempauksia kuten perheleirejä ja vähemmistö-päiviä, Marttila kertoi.

- Tapahtumiin myönnetään 4000 kruunua

Marketta Franssila (oik.),
Leila Marttila (alh.)

Matti Lautkoski
heilutti RSO:n
kevätkokouksessa
puheenjohtajannuijaa

paikkakuntaa kohti anomuksen mukaan, joka on jätettävä RSKL:lle., koska sen nimissä projekti-anomus aikanaan jätettiin. tapahtumissa on kuitenkin oltava kaikkien kolmen osapuolen mukana. Ruotsinsuomalaiset koulut voisivat esimerkiksi olla mukana vähemmistöpäivien järjestämisessä, Leila Marttila totesi.

Matti Piilhjerla

Onnittelut koulutussihteerille Anita Kankaalle

3.6. on taas vuosi vierähtänyt siitä kun viimeksi.....

Eihän niitä vielä kovin paljoa ole, miehen ikäänkin on vielä matkaa - "naisen iästä" puhumattakaan. Mutta paljon olet ehtinyt.

Onnea ja menestystä myös 25 vuotta täyttävälle Ruotsinsuomalaisten arkistolle!

Oma arkisto luo juuret ruotsinsuomalaiselle tulevaisuudelle. Arkistohan ei ole vanhan säilytyspaikka - vaan tulevaisuuden kivi-jalka. Ensimmäinen neljännesvuosisata on ollut varmaan kovaa työtä ja ainaista taistelua rahasta ja toimintamahdollisuuksista. Toivottavasti tulevaisuus on valoisampi.

Erityisesti ONNEA sisukkaalle
"työmyyrälle", arkistonhoitaja ERKKI
VUONOKARILLE!

Sihteeriltä

RSO:n hallitus kokoontui Örebrossa kevätpäivän yhteydessä 27.4.2002.

Kokoukseen osallistuivat kaikki hallituksen varsinaiset jäsenet sekä yksi varajäsen.

Päätöksiä ja tiedotuksia:

- Laadittu toimintakertomusehdotus vuoden 2001 toiminnasta päätettiin esittää kevätkokoukselle (kts s. 9-11).

- RSO:n edustajiksi ruotsinsuomalaisten Arkiston johtokuntaan seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi valittiin Outi Frisk (varsinainen edustaja) ja Anne Wallin (varaedustaja).

- Merkittiin tiedoksi, että Suomen Opetusministeriö on myöntänyt järjestöllemme 8000 euron avustuksen kuluvan vuoden toimintaan. Anoinme 25 000 euroa.

- Merkittiin tiedoksi, että Hanasaaren 2002 päivät menivät talousarvion mukaan. kulttuurikeskuk-sen lasku oli 11 043,10 euroa, johon tulevat lisäksi omat posti-, puhelin-, edustus-, luento-ym järjestelykulut. Talousarvio oli 149 350 kruunua.

- Merkittiin tiedoksi, että Suur-Tukholman osasto perustettiin uudelleen noin kymmenen vuoden tauon jälkeen (lisää STOP:in perustamisesta s.5). Osaston säännöt, jotka oli tehty RSO:n mallisääntöjen mukaan, hyväksyttiin.

- RSO päätti lahjoittaa ruotsinsuomalaisten koulujen urheilukilpailuun kiertopalkinnon. Palkinto ostetaan RSO:n 30-vuotisjuhlan yhteydessä saamalla rahoilla. Lahjoittajan nimi kaiverrutetaan palkintoon. Tämä on ensimmäinen vuosi, kun e.m. kilpailut järjestetään. Kisa-paikkana on Göteborg.

- RSO:n hallitus kokoontuu seuraavan kerran Hanasaarissa 29.-31.7.2002. Kokouspäivät ovat Hanasaaren kulttuurikeskuksen lahja RSO:lle 30-vuotisjuhlan kunniaksi.

Kokouksen puolesta,

ja aurinkoista kesää kaikille
toivottaa sihteeri

Leila Ratia

Tilinpäätös 31.12.2001

Inventaari 01.01.2001		TULOT:	
Varoja edelliseltä tilikaudelta	8 501:50	01. Jäsentulot	27 510:00
		02. Lehtitulot (sis. avustuksen, "tilaukset")	13 580:00
			92 955:00
Tulotase 31.12.2001		03. Opintotoiminnasta	3 300:00
		04. Matkatulot	
		05. Muut tulot (avustukset, lehtitilaukset, korko)	103 732:00
MENOT:		06. Edelliseltä tilikaudelta	8 150:50
01. Posti- ja puhelin (sis. jäsenlehden postituksen)	19 584:50		-----
02. Tiedote	28 527:00		249 227:50
03. Toimistotarvikkeet (sis. vuokran 11 400 kr)	20 889:50		
05. Kokoukset, korvaukset, edustukset	26 097:50		
04. Matkat	26 996:00		
06. Osastoille	2 840:00		
07. Opintotoimintaan	111 178:50		
08. Muut menot (lehdet, onnittelut, lehtitil. välitys)	8 205:00		
09. Seuraavalle tilikaudelle	4 909:50		-----
	249 227:50		4 904:50

Omaisuuustase 31.12.2001

Vastaavaa

Varoja seuraavalle tilikaudelle	
a) postisiirtotilillä 701036-6	4 107:00
b) kassassa	688:00
c) postimerkkejä	114:50

Göteborg 31.12.2001

Ruotsin Suomalainen Opettajaliiton - RSO:n puolesta:

Leila Ratia
rahastonhoitaja

Tilinpäätöksen ovat tarkastaneet ja hyväksyneet Ruotsin Suomalaisen Opettajaliiton varsinaiset tilintarkastajat:

Riitta Järvisalo

Matti J Korhonen

Tilinpäätös on hyväksytty sääntömääräisessä kevätkokouksessa Örebrossa 27.4..2002

Toimintakertomus vuodesta 2001

01.Yleistä

Ruotsin Suomalainen Opettajaliitto-RSO/Sveriges Finska Lärarförbund-SFIL, joka perustettiin vuonna 1971, täytti 13. kesäkuuta 30 vuotta. Juhlat pidettiin 13.10. Tukholman Suomi-instituutissa. RSO on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton ruotsinsuomalaisten opettajien kieli-, kulttuuri- ja etujärjestö. Järjestö pyrkii vaikuttamaan ruotsinsuomalaisten aseman kehittämiseen, erityisesti koulu- ja kielikysymyksissä. Suomen kielelle 1.4.2000 myönnetty vähemmistöasema on avannut uusia mahdollisuuksia näissä asioissa. Se vaatii kuitenkin paljon aktiivista yhteistyötä ruotsinsuomalaisilta järjestöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä.

Järjestömme on toimikauden aikana ollut mukana mm. Ruotsinsuomalaisten Valtuuskunnassa, Ruotsinsuomalaisen Arkiston johtokunnassa, Ruotsinsuomalaisten kielilautakunnassa ja ruotsinsuomalaisen koululaisten lehden, KevätKepposen, toimikunnassa.

RSO on järjestänyt vuoden 2001 aikana opintotoimintaa ruotsinsuomalaisille opettajille ja toimittanut omaa jäsenlehteä, Tiedotetta.

Taloudellista tukea olemme saaneet sekä Suomesta että Ruotsista. Saamamme toiminta-avustukset ovat tosin pienentyneet jatkuvasti. Tämä on tietysti rajoittanut monipuolista toimintaamme ja pakottanut osin supistamaan yhteistyötä muiden järjestöjen ja laitosten kanssa.

Järjestömme toimii aatteellisella pohjalla eikä sillä ole palkattua työvoimaa.

02.Jäsenistö ja osastot

02.01. Jäsenistö

Jäsenistön muodostivat varsinaiset jäsenet, opiskelijajäsenet, eläkkeelle

siirtyneet jäsenet, kunniajäsenet sekä ns. lepäävät jäsenet (työttömät, tilapäisesti muuta työtä tekevät, pitkäaikaislomalla olevat).

Jäsenet toimivat mm. luokanopettajina, äidinkielenopettajina, esikoulunopettajina, koulujen johtajina, psykologeina, erityisopettajina, vapaa-ajanohjaajina sekä monissa muissa tehtävissä opetusalan piirissä.

Jäsenmäärä oli vuoden lopussa 298. Se on suurempi kuin edellisenä vuotena.

02.02. Osastot

Osastoja oli toimikauden lopussa kuusi: Boråsin, Eskilstunan, Göteborgin, Haaparannan, Länsi-Sveanmaan ja Västmanlannin osastot. Jäsenmääräisesti suurin oli Eskilstunan osasto.

Osastot toimivat paikallisten tarpeiden mukaan. Toiminnoista mainittakoon esim. suomenkielen päivän vietto, itsenäisyysjuhlat, äitienpäivät, joulun ja kevätjuhlat, teatteriretket, marja- ja sieniretket sekä yhteydenpito kuntiin ruotsinsuomalaisten asioissa. Ainakin kahdella paikkakunnalla oli osaston edustaja mukana paikallisessa Ruotsinsuomalaisessa Valtuuskunnassa. Monilla osastoilla oli yhteistyötä paikallisten suomiseurojen kanssa. Noin 1/3 jäsenistä kuuluu johonkin osastoon.

03.Hallinto

03.01 Jäsenkokoukset

Jäsenkokouksia oli sääntömääräisesti kaksi: kevätkokous Fristadin kansankorkeakoululla (Borås) 5.5.01 ja syyskokous Tukholman Suomi-instituutissa 13.10.01. Kevätkokouksen puheenjohtajana toimi Leila Pekkala ja syyskokouksen Anita Kangas. Kokouksiin osallistui 31 jäsentä. Esillä oli sääntömääräisten asioiden lisäksi RSO:n sääntömuutosehdotus. Muutosehdotus koski jäsenkokousten pitämistä vain

kerran vuodessa ja se tulee esille toisen kerran kevään 2002 kokouksessa.

03.02. Hallitus

Puheenjohtajana toimi Pekka Hyötylä (Haaparanta), varapuheenjohtajana Sirpa Heikkilä (Borås) ja sihteeri/rahas-tonhoitajana Leila Ratia (Göteborg). Hallituksen muut varsinaiset jäsenet olivat Milli Anttonen (Västerås) ja Mailis Lautkoski (Örebro). Varajäsenenä toimivat Hille Halminen (Eskilstuna) ja Anne Wallin (Södertälje).

Tlintarkastajat: Riitta Järvisalo (Gustavsberg) ja Matti J Korhonen (Tukholma), varatilintarkastajat Anja Luoto (Göteborg) ja Kristina Vätkki (Göteborg).

Hallitus kokoontui kolme kertaa. 6.3.01 pidettiin puhelinkokous, tou-kokuun 4. päivä kokoonnuttiin Boråsissa ja 4.9.01 oli puhelinkokous.

Kokouksissa käsiteltiin 112 asiaa.

03.03. Valiokunnat ja työryhmät

Työvaliokuntaan kuuluivat: Pekka Hyötylä, Sirpa Heikkilä ja Leila Ratia.

Äidinkielenopetus-valiokuntaan: Sirpa Heikkilä ja Anne Wallin.

Ruotsinsuomalaiset koulut-valiokuntaan: Milli Anttonen, Hille Halminen ja Mailis Lautkoski sekä

Vähemmistöasiain valiokuntaan: Sirpa Heikkilä ja Pekka Hyötylä

Aluevastuut oli jaettu seuraavasti:

Kaksikielisyys, kielen merkitys, tutkimukset: Sirpa Heikkilä ja Anne Wallin
Opetusta koskevat määräykset: Pekka Hyötylä

Ammattiliittoasiat: Milli Anttonen

Ruotsinsuomalaiset vapaakoulut: Hille Halminen ja Mailis Lautkoski

RSO:n järjestö- ja jäsenasiat: Leila Ratia
Vaalivaliokunta: Hannele Huuva, (Haaparanta), Rauni Lenander, kokoonkutsuja (Göteborg), Tuula Lundegård (Södertälje), Kaisa Nikumaa (Borås) ja Marja-Terttu Perttunen (Hallstahammar).

30-vuotisjuhlan työryhmä: Milli Anttonen, Mailis Lautkoski ja Leila Ratia.
Valiokunnat ja työryhmät kokoontuivat tarpeen mukaan sekä pitivät puhelinkokouksia.

04. Tiedotustoiminta

04.01. Jäsenlehti Tiedote

Lehteä ilmestyi kuusi numeroa, joista

viimeinen oli kaksoisnumero. Lehden toimitti Matti Pilhjerta Eskilstunasta. Lehden vastaava toimittaja oli RSO:n puheenjohtaja Pekka Hyötylä.

Lehti ilmestyi mustavalkeana, A4-kokoisena. Sivujen määrä oli 12-16, kielenä suomi ja/tai ruotsi. Lehti sisältyi jäsenmaksuun. Eläkkeelle siirtyneet jäsenet, jotka ovat sääntöjen mukaan vapaat jäsenmaksusta, saivat lehden postimaksua vastaan. Tiedote lähetettiin monille järjestöille ja virastoille sekä Suomeen että Ruotsiin.

04.02. Osastokirjeet

Osastokirjeitä lähetettiin kolme. Kirjeissä oli koulu- ja kieli-informaatiota sekä omaa, järjestön sisäistä asiaa. Kirjeet lähetettiin puheenjohtajille ja sihteeille.

04.03. Muuta tiedotustoimintaa

Lähetimme kirjeitä ja kannanottoja eri virastoihin, laitoksiin ja muille järjestöille mm. Kouluvirastolle (Skolverket) suomenkielisten oppilaiden kartoituksesta Ruotsissa.

Ilmoitimme järjestömme toiminnasta Viikkoviestissä ja Ruotsin Suomalaisessa. Jaoimme Kesälukioseuran kurssiluetteloa ja CIMO:n (Centre for International Mobility) Suomen kielen ja kulttuurin kesäkurssiluetteloa osastoille ja yksittäisille jäsenillemme.

Jäsenlehti Tiedotteessa ilmoitimme erilaisista koulutus- ja luentotilaisuuksista sekä koulualan osoitteistoa (sähköposti, kotisivut yms.). RSO:lla on oma kotisivu, josta huolehtii borásilainen Elsa Burda. Sivumme osoite:

<http://rso-sfil.educations.net>

05. Opintotoiminta

05.01 Koulutustoiminta

Järjestimme kolme valtakunnallista koulutustapahtumaa ruotsinsuomalaisille opettajille. Niihin osallistui yli 100 opettajaa.

Maaliskuun 15.-17.päivinä olivat Hanasaaren koulutuspäivät Espoossa. Päivien teemana oli Uudistuva opettaja - Att förnya sig som lärare. Pääluennot käsitelivät työssä jaksamista ja uupumisen estämistä. Myös uudistuva kieli ja kouluvierailut olivat päivien ohjelmassa. Päivät järjestettiin yhteistyössä Hanasaaren kulttuurikeskuksen kanssa. Niihin

osallistui 57 opettajaa eri puolilta Ruotsia. Suomalais-ruotsalaiselta kulttuuri-rahastolta saimme kurssilaisille matkasstipendit.

Kevätpäivä järjestettiin Fristadin kansankorkeakoululla, lähellä Boråsia 5.5.01. Ohjelmassa oli uusinta tietokoneoppia ja esitys vähemmistö- asemasta kuntatasolla. Aurinkoiseen kevätpäivään osallistui 17 henkilöä.

Syyspäivä pidettiin Tukholman Suomi-instituutissa. Samalla vietettiin RSO:n 30-vuotisjuhlaa. Päivän juhlaesitelmä käsiteli Suomen ja Ruotsin välisiä suhteita ja yhteistä historiaa. Lisäksi oli musiikkia, lausuntaa, tanssia, onnitteluja, syntymäpäiväkahvit ym.

Osallistujia oli n. 40.

06. Muu toiminta

06.01. Edustukset ja osallistumiset muihin ruotsinsuomalaisten yhteisiin toimintoihin

Järjestömme edustajia oli mukana mm. seuraavissa:

- Ruotsinsuomalaisten Valtuuskunnan suurkokous: Pekka Hyötylä
- Ruotsinsuomalaisen Arkiston johtokunta: Outi Frisk ja Pertti Kopsa
- Ruotsinsuomalainen Kielilautakunta johtokunta; Riitta Järvisalo
- Ruotsinsuomalainen Kulttuurirahasto, Outi Frisk ja Riitta Järvisalo
- FinnLaviini-projekti, Hille Halminen
- KevätKepponen 2001 toimituskunta: Milli Anttonen, Matti Pilhjerta ja Marja-Leena Rydstedt
- Ruotsinsuomalaisen Kielilautakunnan seminaari, Anne Wallin
- Arkiston "työpaja": Milli Anttonen
- RSO on jäsenenä Ruotsinsuomalaisessa Arkistossa ja Suomi-Seura r.y.:ssä

07. Posti

07.01. Lähetetyt ja vastaanotetut lähetykset

Postitimme 1947 lähetystä ja vastaanotimme 1008.

07.02. Lehdet ja muut julkaisut

Järjestöllemme tulivat seuraavat lehdet/julkaisut:

Invandrarrapport, Julkaisu-uutiset, Kieli-kello, Kieliviesti, KortNytt, Läraren, Meny-

Hanasaari, Migranten, Multiethnica, Opettaja, Ruijan Kaiku, Ruotsin Suomalainen, Siirtolaisuus/Migration, Suomen Silta - RSKL -liitteinen, Viikko-viesti, Virke ja Yks'Kaks-lehti.

Osa lehdistä on "vaihtolehtiä" jäsenlehtemme Tiedotteen kanssa. Lehdet arkistoidaan toistaiseksi RSO:n toimistossa, Skolspåret 53, Angered.

08. Talous

Toimikauden vuosivaihto oli 249 227:50 kruunua. Se jäi hiukan yli laaditun talousarvion. Lisäksi saimme tänäkin vuonna Suomalais-ruotsalaiselta kulttuurirahastolta 50 000 kruunua jaettavaksi matkastipendeinä Hanasaaren päiville osallistuneille. Suurimmat menot koituivat opintotoiminnasta ja jäsenlehti Tiedotteen toimittamisesta.

Erilaiset avustukset ja opintotoiminta muodostivat suurimmat tulot.

Suomen puolelta tuleva avustus on viime vuosina pienentynyt, joten toivomme saavamme Ruotsilta tähänastista suuren tuen toimintaamme.

Koska RSO on aatteellinen järjestö, ei päivärahaa tai kokouspalkkioita ole maksettu. Ainoastaan todelliset kulut korvattiin.

KIITOS Suomen Opetusministeriölle, Ruotsin Kouluvirastolle ja Suomalais-ruotsalaiselle kulttuurirahastolle saamastamme taloudellisesta tuesta. Kiitos kaikille mukana olleille jäsenille ja yhteistyökumppaneille juhlavuotemme 2001 monipuolisesta ja aktiivisesta toiminnasta.

Ruotsin Suomalainen Opettajaliitto - RSO

Hallitus

Käännös ja kiännös

sivut.koti.soon.fi/kakru/kaannoslinkit.html

Übersetzungsdienst Katri Lindblomin Käännössivu, suuri määrä online-sanakirjoja.

www.netti.fi/~heksis/sanasto.htm

Selkokielen ATK-sanasto

vesa.lib.helsinki.fi/ysa/

YSA, Yleinen suomalainen asiasanasto

messagemood.fi/suomi/sanastot.htm

Sanastoja Internetissä

digitaldutch.com/unitconverter/ Yksikkölaskuri

www.tt.fi/yrityspalvelu/emu/eurolaskin.shtml

Eurolaskin

www.uta.fi/~latevu/kaannos.html

Hauskoja käännöksiä eri murteille

www.ryohka.com/savoksi.htm Savoia selekokieleks

savonsanommat.fi/muljaatin

Savon Sanomien Muljaatin kääntää tekstisi savoksi:

Tärräätä kirjakieltä ylimmäeseen lootikkaan. Tekstin syötöj jällekeem paena ”Kiännä savoksi”-paeniketta. Jos kaekki sujjuu hyvin, kiännetty teksti ilmestyy alempaar ruutuun viäräleokastettuna. Mitä pitempi ja virallisempi teksti, sitä haaskempi tulos!

www.hut.fi/~atcantti/sanakirja.html

Kurikka-suomi-sanakirja

www.netello.com/cgi-bin/netellocm/murre.cgi

Turkuraattori muuttaa kirjakielen lounaismurteeksi, mutta myös uutisia (Tiedote s. 4 alh. on turkuroituna:) Koulujen tasoerot kertova oppilaiten eroist. Koulujen keskiarvot oppimistulosten kansallisis arvioinneis ja - nii om mone muukki sanonu - vaihteleva jyrkäst, kertova Opetushallituksen tuareet laskelmat. Kansainväliste - täsä ny - vertailujen mukkan koulujen välil o - kui vaa - Suames kuitenkin vähemmän eroi ku missään muus teollisuusmaas. Erot keskiarvois - mut kumminki - selittyvä kuntien ja kaupunkinositte sosiaalisil ja talourellisil - sem pare vaa - eroil. Siel mis vanhempien koulutus- ja tulotaso o heikko, opitaan huanommi. Arviointi - täsä ny - ei siis ainaka suaraan kerro opetuksen laarust - mahtaks sitä sanokkakehrata - vaan oppilaiten menestyksest. Opetushallituksen pääjohtaja Jukka Sarjala huamauttaa, et - nimpal mukavast - heikoi tulokssi tuattava koulu o saattanu opettaa oppilailles jopa enemmän totanoi ku toine. Mahtaks sitä sanokkakehrata - ero o lasten lähtökohris.

modersmal.skolverket.se/finska/

Äidinkielen huone, Tukholman Kielikeskuksen sivut, aineistoa opettajille, oppilaille, vanhemmille ja muille suomen kielestä/kulttuurista kiinnostuneille. Uutisia, opetus- ja materiaalivihjeitä, tuntisuunnitelmia, oppilas-tehtäviä.

www.spraskskolan.org

Örebron Ruotsinsuomalainen kielikoulu

www.sfskolan.com

Motalan Ruotsinsuomalainen loulu

Tiedote

-lehden ilmestyminen
syksyllä 2002

nr 4-02 materiaalinjättöpäivä 16.8.

nr 5-02 materiaalinjättöpäivä 4.10.

nr 6-02 materiaalinjättöpäivä 22.11.

lehti ilmestyy n. 2 viikkoa näistä päivistä

Viikkoviesti

Toimitus ja tilaukset:

08-29 91 87

sthlm.grafiska@telia.com

www.viikkoviesti.se

SUOMALAINEN
KIRJAKAUPPA

08-32 33 13 073-35 44 589

faksi: 08-32 42 25

Birkagatan 21, 113 36 STOCKHOLM

avoinna: ke-to-pe 11-19, la 11-14

www.kirjakauppa.se

RS

RUOTSIN SUOMALAINEN

Toimitus: 08-18 81 41

red.rspress@telia.com

www.ruotsinsuomalainen.com

Tilaukset:

08-18 02 67

Migrationsverket
011-15 60 00 Box 6113
600 06 NORRKÖPING

011-36 13 00 Box 6044
600 06
NORRKÖPING
INTEGRATIONSVERKET

Skolverket

08-723 32 00
106 20 STOCKHOLM
www.skolverket.se

**Ruotsinsuomalainen
kielilautakunta**

08-462 06 16
Faksi 08-442 42 15

Bjurholmsgatan 12
Box 20057

104 60 STOCKHOLM

**FINLANDS
institutet** Box 1355 111
83 STOCK-
HOLM

S
Koulutussihteeri **Anita Kangas**
08-545 212 17
(faksi:)08-545 212 10
anita.kangas@finlandskulturinst.se

Arbetsministeriet
Finnjobb Infotjänst

(käynti:)
Regeringsgatan 20, 6 tr.
Box 7423
103 91 STOCKHOLM
08-676 67 00
Faksi: 08-20 74 97